

frem, skabes ikke af Ministeriet eller af Lovforslaget; den skabes af Forholdenes naturlige Magt, af Kjøbenhavns Udvikling, af Trangen til nye Byggegrunde, og saa af den anden Ting: Erkjendelsen af, at intet Forsvar lader sig føre fra Kjøbenhavns Fæstningslinie. Grundeierne skyldte ikke den ærede Krigsminister Tak for, at disse Chancer ere fremkomne. Hans Forslag har det Fortrin fremfor andre Forslag, at det udtaler klart og bestemt, at man i alt Fald foreløbig opgiver Tanken om en Befæstning af Kjøbenhavn, men det er ikke Noget, som videre anfægter de paagjældende Grundeiere. Vi, som ellers skulde bevilge Penge til nye Fæstningsværker, kunne være glade ved, at det er udtalt, men de paagjældende Grundeiere have for længe siden vidst, at de gamle Fæstningsværker, de gamle Volde, kunde man ikke bruge mere. Pæren hænger næsten moden i Træet; den ærede Minister vil ryste den ned imod at faae det Halve, men Grundeierne kunne sige: Vi ville hellere vente ganske roligt, indtil den er fuldmoden, saa faae vi det Hele. Dette er Forholdet. Den ærede Krigsministers Dtring om, at Loven vil skabe nye Værdier, er — jeg gjentager det — en tom „Doctrin“.

Mine Herrer! Sagen staaer i dette Dilemma saaledes, at dersom De vedtage det Endringsforslag, som er stillet af det ærede Mindretal for Randers Amts 1ste Valgkreds (Jacob Jensen), saa ville De efter de bestemte Erklæringer, som Regjeringen har afgivet, udsætte Dem for, at den hele Sag dermed er tilende, og at der foreløbigt ikke bliver gjort Noget ved den. Dersom De vedtage Udvalgets Fleertalsforslag, saa ville De, hvad dettes 1ste Deel angaaer, ikke komme til at begaae nogen som helst Uretfærdighed. Det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgkreds (Schjørring) har fuldkommen Ret i sin Opfattelse, naar han siger, at hele denne Opstilling ikke i og for sig er „smuk“, men lader sig juridisk forsvare. De gjøre ikke nogen som helst Uretfærdighed mod de paagjældende Grundeiere; De lade den hele Tilstand bestaae, som den er; De tvinge Ingen til Aflysning, men De give visse Grundeiere, for hvem det er af Bigtighed snarest muligt at komme i Besiddelse af deres

Byggefrihed, en Afgang til strax at faae, hvad der for dem er en stor Fordeel. Der er kommet til os et Andragende fra Grundeiere, som siger: Vi ville enten have vor Byggefrihed for Intet, eller slet ikke have Loven. De Grundeiere, som have underskrevet dette Andragende, ere imidlertid ikke alle de, som besidde Grunde indenfor Demarcationslinien; der findes blandt disse Andre, som ønske, at der maa blive givet dem Afgang til, mod et billigt og rimeligt Bederlag, at faae Byggefriheden, og denne Afgang kunne vi skjænke dem, uden at der derved gjøres Angreb paa nogen som helst Ret. Dette er den første Deel af Udvalgets Fleertalsforslag. Jeg kommer dernæst til den anden Deel deraf, som handler om Salget til Kjøbenhavns Commune. Jeg skal da ikke nægte, at jeg saare meget beklager den Maaade, hvorpaa forskjellige ærede Medlemmer have udtalt sig om denne Sag. Det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) fandt, at det var „Hazard“. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Rimestad) fandt den hele Tanke „upraktisk“. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (R. C. Larsen), som selv sidder i Communalbestyrelsen, men hos hvem jeg ganske vist ikke skal lede efter de omtalte „Draaber Hausmann“, synes ogsaa meget lidt tilbøjeligt til at gaae ind derpaa. Paa det ærede Medlem for Kjøbenhavns 8de Valgkreds (Schønheyder) syntes endelig alle Udvalgets Betragtninger at være i den Grad gledne af, at det var, som om han aldeles ikke havde læst, hvad Udvalget har udsiglet; han gif saa vidt at sige, at det vilde være temmelig ja, maaskee i høi Grad, „uforsvarligt“, om Kjøbenhavns Commune gif ind paa den hele Sag. Jeg forstaaer ikke, hvorledes en saadan Anskuelse kan gjøres gjældende, at det vilde være „uforsvarligt“ af en Commune at benytte Leiligheden til at tage en Udvivelse af Hovedstaden, der længe har været paa trængende nødvendig, i sin Haand, eller hvorledes det skulde være „uforsvarligt“ af en Communalbestyrelse at overtage denne Art Arbejder, som netop høre til dens Virkekreds, men som Staten fra sit Standpunkt ikke godt kan udføre, og under hvilket Communen er istand til at kunne tilfredsstille det store Omraade af In-